Opinie

Laat ons niet wachten tot we ook een boerenherstelwet nodig hebben

Opinie

De natuurherstelwet dreigt een aanslag te zijn op de toekomst van jonge boeren, schrijven Bram Van Hecke en Maarten Moermans van Groene Kring in een opiniestuk. “Europa moet eerst weten wat de impact is op het perspectief voor jonge boeren, vooraleer ze blindweg nieuwe wetgeving goedkeurt.”

7 APRIL 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 7 APRIL 2023 13:23

Lees meer over:
europa
natuur
stikstof
natuurherstelwet

De storm rond het stikstofdossier is nog maar net gaan liggen, of het volgende heikele dossier steekt de kop op. Dat de natuurherstelwet, waar jonge boeren zich ondertussen al meer dan een jaar zorgen over maken, eindelijk het publieke debat bereikt is goed nieuws. Wie de teksten leest, komt namelijk al snel tot de conclusie dat de Habitatrichtlijn – waar ons stikstofbeleid zijn oorsprong kent – slechts een lightversie is van de natuurherstelwet.

Dat zou ons zorgen moeten baren, gezien de moeilijkheden die wij hebben om hier stikstofbeleid te voeren. De landbouw en bij uitbreiding de hele economie daverde de voorbije jaren op zijn grondvesten door het chemisch deeltje stikstof. De essentie van die stikstofcrisis is de vraag hoe we natuur en economie verzoenen in zeer verstedelijkte gebieden als Vlaanderen en Nederland. Laat ons eerlijk zijn, daar hebben we vandaag nog steeds geen antwoord op. Het grootste slachtoffer van het stikstofbeleid is wel gekend: de jonge landbouwer die lange termijnperspectief en -zekerheid nodig heeft om hier morgen voedsel te kunnen blijven produceren.

Die jonge boeren zijn vandaag een zeer precaire groep. Het aantal landbouwers dat jonger is dan 35 jaar bedraagt in Vlaanderen amper 5 procent. Met een opvolgingsgraad die nauwelijks 10 procent overstijgt, lijkt daar in geen geval verandering in te komen. Passie is nochtans in overmaat aanwezig bij jonge mensen, dat zien wij elke dag, maar het beleid doet bij velen de moed in de schoenen zinken. Jongeren zetten dan maar hun droom, boer worden, opzij en beproeven hun geluk buiten de landbouwsector.

> **De uitdagingen voor jonge land- en tuinbouwers zijn vandaag al gigantisch. Morgen dreigt daar nog een natuurherstelwet, die een stikstofcrisis op steroïden kan veroorzaken, bij te komen**

Wie eenmaal geproefd heeft van het leven buiten de landbouwsector keert niet snel terug. En mensen van buiten de sector vinden nauwelijks hun weg naar een landbouwbedrijf. Als zonder toekomstperspectief de instroom van boeren volledig stilvalt, wordt het een bijzonder moeilijke opdracht om nog gemotiveerde voedselproducenten te vinden.
De uitdagingen voor jonge land- en tuinbouwers zijn vandaag dus al gigantisch, maar morgen dreigt daar nog een natuurherstelwet, die een stikstofcrisis op steroïden kan veroorzaken, bij te komen. Nochtans kan niemand tegen de doelstellingen van het stuk wetgeving zijn: natuur in betere staat, met meer biodiversiteit en kwaliteitsvollere habitats. Dat willen ook wij graag. De collateral damage is echter onbesproken: Welk effect heeft de natuurherstelwet op de economie? Wat betekent dit voor jonge mensen die morgen willen ondernemen? Hoe implementeer je dit in de meest verstedelijkte regio van Europa?
Gezien de stikstofcrisis laat dat zich alvast raden. Nochtans rept de natuurherstelwet met geen woord over hoe ze ervoor zal zorgen dat in verstedelijkte gebieden een evenwicht kan worden gevonden tussen economie en ecologie. Geen letter over hoe de natuurherstelwet zal zorgen dat jonge boeren morgen kunnen ondernemen en hier ook aan landbouw kunnen doen. Nochtans heeft niet enkel het klimaat en de natuur nood aan verbetering. De landbouwsector, en meer bepaald het aantal jonge boeren, evolueert ook naar een kritieke toestand.
Het beleid slaagt er niet in om de historische en economische realiteit van een landbouwbedrijf te verzoenen met klimaat-, milieu- of natuurdoelstellingen. Zware beperkingen worden gewoonweg boven op economisch zwakke landbouwers gelegd waardoor toekomstperspectief troebel wordt.

> **We zouden ambitieus Europees klimaat-, milieu- en natuurbeleid kunnen verzoenen met ambitieus landbouwbeleid. Dat begint met een “jongeboerentoets”**

Dat hoeft nochtans niet zo te zijn. We zouden ambitieus Europees klimaat-, milieu- en natuurbeleid kunnen verzoenen met ambitieus landbouwbeleid. Dat begint met een “jongeboerentoets”. We moeten eerst weten wat de impact is en waar die zal plaatsvinden. Dat weten we vandaag niet en leidt, zoals minister Demir in een opiniestuk in De Tijd omschreef, tot beleid waar ministers juichend, maar blindslags hun handtekening onder zetten: Epimetheus betekent “later-nadenker”.
Als landbouwbedrijven volledig vast komen te zitten door de natuurherstelwet, dan is dat niet omdat dat een doelstelling van de natuurherstelwet is. Dan is dat omdat er met zo’n neveneffecten geen rekening werd gehouden toen het beleid uitgedacht werd. Neveneffecten kan je echter milderen, aanpassen en zelfs omkeren, mits goed doordacht en alomvattend beleid. Zonder een dergelijke jongeboerentoets dreigen het jonge boeren te zijn die in de Griekse tragedie terechtkomen.
Wij willen liever niet wachten op een deus ex machina. We weten wat nodig is om naast klimaat-, milieu- en natuuruitdagingen ook jonge boeren perspectief te geven. Laat ons dan vooral tijdig handelen om te voorkomen dat er binnen enkele jaren geen boerenherstelwet nodig is.

Met dit opiniestuk, dat eerder in de krant De Tijd verscheen, willen de auteurs een bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat. De auteurs schrijven in eigen naam en zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de tekst.

De auteurs

Bram Van Hecke is voorzitter van Groene Kring, de organisatie voor jonge land- en tuinbouwers. Hij is bio-ingenieur en opgegroeid op een landbouwbedrijf in de West-Vlaamse polders.
Maarten Moermans is ondervoorzitter van Groene Kring. Hij baat samen met zijn vader en broer een melkveebedrijf in Dilsen-Stokkem uit.

Uitgelicht

Kritiek op en onrust over Natuurherstelwet zwelt aan

nieuws

De plannen van de Europese Commissie voor natuurherstel beroeren de gemoederen. Hoewel ze al in juni van vorig jaar werden voorgesteld, bleven ze tot nu wat onder de radar. To...

6 APRIL 2023

Lees meer

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada